

KACZÉR ILLÉS

**MEGJÖTT
A MESSIÁS**

DRÁMA 3 FELVONÁSBAN

© I.I.I.E. "Dr. Moshe Carmilly"

SZÍNPADOKNAK KÉZÍRAT. MINDEN JOG,
A FORDÍTÁS JOGA IS, A SZERZŐÉ.

„LAPKIADÓ” RT. CLUJ-KOLOZSVÁR, 1921.

SZEMÉLYEK

Reb Ancsel, dúsgazdag chászid	Reb Niszan	} chászidok
Channele, a leánya	Reb Sáje	
Messiás	Reb Semáje	
Batja, fiatal leány	Reb Feivel	
Mesulam, talmudista	Reb Szimche	} talmudisták
Rabbi reb Nachmen	Becálél	
Reb Zriel, aggastyán	Códik	
Eizíkl, kofa	Bencion, mészáros	
Léa, a felesége	Gitele, öreg néni	
Tóbia, halárus	Szime, vénleány	
Leizer, baromhajcsár	Gólde, dajka	
Jaske, nyavalyatörős, kótya fiu	Mélech, kisfiu	
Aser, templomszolga,	Egy chászid	
Reb Zacharia, metsző	A gabbe	
Reb Mordche, tóraíró	A tanító	
	Őrjáratvezető	
	Káplár	

Néma alakok. Hangok a szín mögül. Chászidok, talmudisták, asszonyok, leányok, gyerekek, katonák.

Történik az első felvonás a besz-hamidrásban, a második az uccán, a zsidónegyedben, a harmadik a börtönben.

Hely: Keleteurópa. Idő: Jelen.

383508

ELSŐ FELVONÁS

Szin. Nagy terem, a besz-hamidrás előcsarnoka: a tanház. Kopott piszkos-szürke falak, rozoga hosszú faasztalok. Az asztalok szélén falócák. Elöl középen színehagyott függönyajtó, a templomba vezet. Jobboldalt ajtó és ablak. Baloldalt rácsos galéria, az asszonyok imakarzata. Látható mögötte a két kerek ablak dávidpajzs alakjába berakott színes üvegekkel. A mennyezetről sokkaru fagyertyatartók lógnak le, elkopott aranyozással. Félig vagy csongig égett gyertyák; vaskos lecsüngő gyertyacsöppekkel. Most nem égnek. Az ajtó és az ablak között a falon nagy csapos bádogtartály, alatta mosdó kézmosásra. Odébb a sarokban nagy vaskályha; fütetlen. A függönyajtótól balra fa-imaállvány. A teremben félhomály. Hajnal. Télutó. Csak az egyik asztalon ég gyertya, annál, amely az ajtó és az ablak között van. Itt ül könyv előtt

MESULAM (fiatal, fekete, sápadt, köhögős talmudista serkedező szakállal. Nagy szeme, szinte ijesztő szemefehérje van, sötét árok a szeme alatt. Az arca színe, különösen most, inkább zöld, mint sárga. Néha rekedten köhög. Ül a könyv előtt, arcát félkézre fekteti, hajlong, éneket dünnyög. Nem tanul, zsoltárszöveget néz, arra énekel). Aj, tanetinetaj, tanetenitaj. Aj tanetinetaj, tanetinetaj. Terenenenenene, terenenenenenene, tenetaj... Aj tenetine tenetajtaj!...

BATJA (benyomja az ablakot, behajol, csak

a válla látszik. A fején kendő, a vállán pamutkendő. Kivillog lángvörös haja. Amikor meglátja Mesulamot, meghökken, vigyázva tolja a félablakot, hogy zajt ne csapjon).

MESULAM (hátrafordul, meglátja a leányt, elvörösödik, ijedten visszakapja a fejét, ingatja magát, tovább danol, éneke most valamivel hangosabb) ... Tenenyinyenyaa ... aj tenenininenajnaj, ajtenenine ...

BATJA (suttogva). Mesulam.

MESULAM (danol). Ajajaj! Aj tenenine-naaj!...

BATJA. Te!

MESULAM (dühös buzgalommal énekel tovább).

BATJA. Fekete fiu, hé! Hallgass csak egy kicsit! Mondani akarok valamit.

MESULAM (nem néz oda. Ijedten). Csitt.

BATJA. Nincs itt senki. Még nem jönnek. Ne félj nem jönnek még. A kapu zárva van. Becsuktam retesszel.

MESULAM (görnyed maga elé). Jaj...[©]ne!

BATJA. Az apám most ment le a fürdőbe, nem jön senki. Ne félj. Csak egy szót.

MESULAM (a szeme elé nyomkodja szétterpesztett ujjait). Mit akarsz itt? Miért jöttél. Menj!

BATJA (megrázkodik, más hangon). Nem hozzád jöttem. Seprem az udvart. A havat takarítom el. Láttam, hogy ég idebenn a gertya, megnéztem, ki van itt ilyen korán. Hát te vagy. Mondani akartam valamit.

MESULAM (félszeg tétováva). Énnekem?

BATJA. Teneked.

MESULAM (nem néz a leányra). Mondani énnekem?

BATJA. Nagyon korán van még.

MESULAM. Nincs nagyon korán.

BATJA. És hideg van odabenn.

MESULAM. Nincs hideg.

BATJA. Meghülsz, ha ott ülsz.

MESULAM (köhög). Nem hülök meg.

BATJA. Beteg leszel. Az apámnak már nem szabad fűteni. Azt mondta reb Ancsel, spórolni kell a fával... aki a besz-hamidrásba jön, azt fűtse a tóra.

MESULAM. Igaz. (Csend).

BATJA. És rabbi reb Nachmen azt mondta...

MESULAM. (Hallgat).

BATJA. Nem is kérded, mit mondott rabbi reb Nachmen... (Mesulam hallgat.) Rabbi reb Nachmen... Nem... (Más hangon.) Tudod, hogy ma itt lesz a Messiás?

MESULAM (sokára). Messiás?

BATJA. Egy iciri-piciri fiucskát hoznak. Bencion mézáros fiát. Ma nyolc napos. Már le is keféltem a kerevetet. Peszele néni azt mondja, ilyenkor el szokott jönni a Messiás. Nincs ez benne a talmudban?

MESULAM. Nincs... Nem tudom, lehet hogy benne van. A talmud nagy, a talmud kitanulhatatlan.

BATJA (elnyomott sóhajjal). És te mindig csak azt tanulsz.

MESULAM (csendesesen, majdnem rajongón). Most kell leginkább. Amíg fiatal vagyok. Amit a fiatal ész tanul, megmarad. S a szív is jobban gyönyörködik a tanulásban, ha már fiatal korában megszokta a gyönyörűséget.